

Projekt

z dnia 10 grudnia 2024 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY SMÓLDZINO**

z dnia ..... 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Smóldzino na 2025 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.z 2024 r., poz. 1465 ze zm.), art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.z 2023 r., poz. 2151) i art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.)

**Rada Gminy Smóldzino
uchwala, co następuje:**

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Smóldzino na 2025 rok, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Smóldzino.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Gminy Smóldzino

z dnia.....2024 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Smóldzino na 2025 rok

I. Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej;
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

II. Wstęp

Alkohol i narkotyki są najczęściej spotykanymi substancjami uzależniającymi, a ich nadużywanie stanowi poważne problemy zdrowotne, społeczne i ekonomiczne. Z nadużywaniem alkoholu i narkotyków powiązane są m.in. problemy przemocy w rodzinie, ubóstwo i wykluczenie społeczne. Szkody wywołane alkoholem i substancjami psychoaktywnymi nie ograniczają się tylko do osób uzależnionych, ale obejmują swym zasięgiem również członków rodziny i najbliższe otoczenie.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii i integracji społecznej należy do zadań własnych gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Smóldzino na 2025 r. określa cele i zadania w zakresie profilaktyki oraz rozwiązywania problemów wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych oraz przemocy w rodzinie.

Realizacja Programu ma na celu ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, narkotyków i innych uzależnień, rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień i wzrost społecznej świadomości w tej tematyce.

Program przygotowano uwzględniając cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia oraz w oparciu o wytyczne Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Smóldzino na lata 2022 - 2027.

Sposoby realizacji zadań ujętych w Programie dostosowane są do potrzeb i możliwości ich realizacji, w oparciu o posiadane zasoby.

III. Adresaci

Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Smóldzino, w szczególności:

- osób i rodzin z problemem alkoholowym lub narkotykowym,
- osób współuzależnionych,
- osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,

·dzieci i młodzieży szkolnej, nauczycieli, rodziców, konsumentów i sprzedawców napojów alkoholowych,
·przedstawicieli instytucji i służb pracujących w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

IV. Diagnoza problemów

Demografia

Gminę Smołdzino, według stanu na dzień 16.11.2024 r. zamieszkiwało ogółem **3221** mieszkańców tj. **1644** kobiet i **1577** mężczyzn, w tym dzieci i młodzież do 18 roku życia **531**, w wieku produkcyjnym – **2050** osób oraz **640** osób w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 1. Liczba ludności w latach 2022-2024

ROK	Stan na dzień 16.11.2022 r.	Stan na dzień 16.11.2023 r.	Stan na dzień 16.11.2024 r.
Liczba mieszkańców ogółem:	3241	3254	3221
w tym: kobiet	1658	1649	1644
mężczyzn	1583	1605	1577
w tym: do 18 r.ż.	581	546	531
wiek produkcyjny	2100	2090	2050
wiek poprodukcyjny	560	600	640

Źródło: USC Urząd Gminy Smołdzino

Na przestrzeni ostatnich lat liczba mieszkańców Gminy utrzymuje się na podobnym poziomie, choć systematyczne postępowanie zjawiska starzenia się społeczeństwa wymaga podjęcia z wyprzedzeniem działań zmierzających do stworzenia systemu polityki społecznej ukierunkowanej na zaspokajanie specyficznych potrzeb osób starszych.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku liczba zarejestrowanych bezrobotnych z Gminy Smołdzino przedstawiała się następująco:

Tabela 2. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w latach 2022 - 2024

Liczba osób zarejestrowanych na dzień 30.09.2022 r.	65	w tym kobiet: 38
Liczba osób zarejestrowanych na dzień 30.09.2023 r.	69	34
Liczba osób zarejestrowanych na dzień 30.09.2024 r.	72	35

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku

Pomoc społeczna

Na terenie Gminy Smołdzino działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej. Realizuje on zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, dodatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, działań wobec dłużników alimentacyjnych.

W roku 2024 (stan na dzień 30.11.2024) objął on wsparciem (w różnych formach pomocy społecznej) 122 rodziny, w tym 16 rodzin z powodu alkoholizmu.

Wśród powodów korzystania z pomocy społecznej wymienianych jako jeden z głównych czynników wskazuje się długotrwałą chorobę, ubóstwo, niepełnosprawność.

W ramach świadczonej pomocy przez GOPS od czerwca 2015 r. funkcjonuje placówka wsparcia dziennego – Świetlica w Żelazie zgodnie ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do placówki uczęszcza 15 dzieci.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej wspiera rodziny w trudnych sytuacjach życiowych, w tym w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej poprzez asystenturę rodziny. W roku 2024 (stan na 30.11.2024) objętych asystenturą zostało **6 rodzin**. Zjawiskiem często towarzyszącym nadużywaniu alkoholu jest występowanie przemocy w rodzinie. Zjawisko przemocy w rodzinie występuje wśród mieszkańców Gminy Smołdzino i wciąż się ujawnia. Skalę tego problemu wskazują dane pozyskane z Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2024 roku odbyło się **5 spotkań** członków Zespołu. Objęto wsparciem w ramach procedury Niebieskiej Karty **3 rodziny**. Do Przewodniczącego Zespołu wpłynęły **3 Niebieskie Karty**. W ramach realizacji procedury Niebieskiej Karty odbyło się **8 spotkań grup roboczych**.

Źródło: GOPS w Smołdzinie siedzibą w Gardnie Wielkiej

Oświata

Na terenie Gminy Smołdzino działa 1 szkoła - Zespół Szkolno – Przedszkolny w Smołdzinie, w tym Szkoła Podstawowa, Gminne Przedszkole w Smołdzinie i Oddział Przedszkolny w Gardnie Wielkiej.

Poniższa tabela przedstawia informacje dot. liczby dzieci w szkole i przedszkolu.

Tabela 3. Liczba dzieci w szkole i przedszkolu.

ROK stan na dzień 30.09.	Liczba uczniów w Szkole Podstawowej	Liczba dzieci w przedszkolu
2023	223	89
2024	218	86

Źródło: Urząd Gminy Smołdzino

W grudniu 2024 roku w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Smołdzinie przeprowadzono badanie społecznościowe (organizatorem badania było Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych z Poznania) za pomocą kwestionariusza ankiety internetowej, którego celem było przedstawienie i scharakteryzowanie młodzieży szkolnej (klasy V - VIII) w najważniejszych obszarach życia społecznego, a także identyfikacja czynników społeczno - demograficznych wpływających na to zjawisko. Kwestionariusz ankiety składał się z 60 pytań i był całkowicie anonimowy. W badaniu wzięły udział 54 osoby - 30 uczniów oraz 24 uczennice.

W latach 2021-2023 polski system edukacji musiał stawić czoła licznym wyzwaniom, w tym skutkom pandemii COVID-19 oraz integracji uczniów uchodźczych z Ukrainy, co znacząco wpłynęło na codzienne funkcjonowanie szkół. W tych dynamicznie zmieniających się warunkach szkoły wykazały się ogromną odpornością i adaptacyjnością, co jest świadectwem ich kluczowej roli w społeczności.

Z analizy kwestionariusza wynika, iż ponad połowie (60,8%) badanych uczenie się nie przychodzi ani łatwo, ani trudno, natomiast 11,17% jest zdania, że nauka przychodzi im z trudem. Niewiele większa ilość - 16,6% uważa, że nauka przychodzi im z łatwością. Warto podkreślić, iż na przestrzeni ostatniego roku szkolnego 31,2% osobom spośród wszystkich badanych wyniki osiągnane w szkole nie zmieniły się, natomiast u 35,2% uczniów nieznacznie się polepszyły. 16,3% badanych codziennie zdarza się nie rozumieć tego, co mówi nauczyciel podczas lekcji, zaś 39% doświadcza tego przynajmniej raz bądź kilka razy w tygodniu.

Szkoła to nie tylko miejsce zdobywania wiedzy, ale również ważna przestrzeń, w której uczniowie rozwijają umiejętności przydatne w dorosłym życiu. Proces edukacyjny wykracza poza przyswajanie informacji, obejmując rozwijanie umiejętności samodzielnego poszukiwania wiedzy i krytycznego myślenia. Wspieranie tych aspektów jest kluczowe dla efektywnego funkcjonowania młodych ludzi w przyszłości.

W przypadku zapytania o to co w życiu jest najważniejsze uczniowie odpowiedzieli w następujący sposób: najbardziej wyszczególniona została odpowiedź "dobra praca w dorosłym życiu", gdyż zaznaczyło ją 65,3% badanych uczniów, a niewiele mniej 64,8% respondentów uważa, iż "miłość na całe życie". 53,9% badanych jest zdania, że najważniejsi są "przyjaciele", a 49% uwzględniła "rozwijanie swoich zainteresowań/hobby". Z analizy dokumentów wynika, iż 64,8% uczniów najczęściej spędza czas wolny robiąc coś na smartfonie/tablecie, 44,4% oddaje się swoim zainteresowaniom/hobby, 40,4% spotyka się z koleżankami/kolegami, 36,9% uprawia sport, zaś najmniejsza ilość badanych uczniów (17,4%) gotuje i czyta książki (12,6%).

Analiza danych pokazuje, że młodzież przejawia różnorodne preferencje dotyczące spędzania czasu wolnego.

Rozpatrując zagadnienie aktywności fizycznej można wywnioskować, że 25,5% osób badanych ocenia swoją sprawność fizyczną raczej dobrze, natomiast 29,8% uczniów uznała, iż nie jest ona ani dobra, ani zła. Spośród wszystkich badanych 44,7% kilka razy w tygodniu uprawia sport poza zajęciami WF-u, natomiast 11,7% nie uprawia wcale sportu.

Analiza wyników wykazała, że warzywa codziennie spożywa 40,7% uczniów, zaś owoce 42,4% uczniów. W przypadku spożywania słonych przekąsek takich jak m.in. paluszki czy też chipsy najczęściej zaznaczoną odpowiedzią było "kilka razy w miesiącu" (28,9% osób).

Częstotliwość spożywania napojów energetyzowanych lub funkcjonalnych zawierających kofeinę, wyciąg z guarany lub różne witaminy, magnez prezentuje się następująco: 45,5% badanych nie spożywa wcale tego typu napojów, 11,7% kilka razy w tygodniu, 5,7% mniej więcej raz w tygodniu, 11,1% kilka razy w miesiącu, 26% mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej, natomiast codziennie 3,4% respondentów.

Analizując część ankiety, która porusza tematykę zażywania środków psychoaktywnych, można wyciągnąć poniższe wnioski: w ciągu ostatnich 12 miesięcy 96,3% badanych uczniów nie widziało swoich rówieśników palących marihuanę, 94,3% zażywających dopalacze, 92,8% pijących wino, 92,2% pijących drinka lub 83,4% szampana, 86,8% pijących wódkę, 83,1% pijących, 72,2% palących papierosy.

Ponadto, liczba badanych, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy wcale nie miała styczności w ww. używkami prezentuje się w następujący sposób: palenie marihuany i zażywanie dopalaczy - 96,3% osób, picie piwa - 85,1% osób, picie wina - 94,3% osób, picie wódki - 92,5% osób, picie szampana - 85,1% osób, picie drinka - 92,3% osób, palenie papierosów - 90,8% osób.

Aktywność fizyczna, zdrowie i zwyczaje żywieniowe mają fundamentalny wpływ na rozwój młodzieży.

Investowanie w edukację żywieniową, promowanie aktywności fizycznej oraz zapewnienie wsparcia psychologicznego i zdrowotnego przyczyni się do budowania zdrowych i zrównoważonych społeczności lokalnych.

Badanie wykazało, iż 28,1% uczniów wcale nie jest świadkiem przemocy fizycznej kierowanej do koleżanek i kolegów, jak również 22,3% nie jest świadkiem przemocy emocjonalnej/psychicznej kierowanej do koleżanek lub kolegów. 9,4% przyjmuje, iż jest świadkiem przemocy fizycznej wobec kolegów/koleżanek codziennie, a 12,9% mniej więcej raz na tydzień. W przypadku przemocy emocjonalnej/psychicznej wyniki badania prezentują się następująco: 22,6% jest świadkiem przemocy kilka razy w miesiącu, 19,8% mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej, 14,6% kilka razy w tygodniu, 13,2% mniej więcej raz na tydzień, 7,5% codziennie, a 22,3% wcale.

W latach 2021 - 2023 zjawiska przemocy i agresji były dodatkowo skomplikowane przez skutki pandemii COVID - 19, które wpłynęły na relacje między uczniami oraz ich zachowanie. Wspieranie zdrowych i bezpiecznych środowisk szkolnych jest niezbędne dla zapewnienia odpowiednich warunków do nauki i rozwoju młodzieży.

Respondenci zostali także poproszeni o ocenę swoich warunków materialnych, co pozwoliło na uwzględnienie ich wpływu na codzienne życie i zachowanie. Prawie połowa badanych uczniów (47,5%) określiła sytuację materialną swojej rodziny za dobrą, 32,1% respondentów uważa ją za bardzo dobrą. Jednak zapytani o to jak często dostają od rodziców/opiekunów jakiegokolwiek pieniądze najczęściej osób odpowiedziało, iż mniej więcej raz w miesiącu lub też rzadziej (24,1,8%), zaś 16,1% uczniów nie dostaje ich wcale. Z najmniejszą częstotliwością padała odpowiedź "codziennie", gdyż zaznaczyło ją tylko 7,4% badanych. Najczęstsze okoliczności, w których uczniowie dostają pieniądze od rodziców to: z okazji urodzin/imienin (52,7%), na wycieczki szkolne (42,7%) oraz gdy o nie poproszą rodziców/opiekunów (31,8%), natomiast 20,1% respondentów dostaje regularne kieszonkowe. W przypadku otrzymania pieniędzy uczniowie najczęściej przeznaczają je na zakup jedzenia (np. kanapki, bułki, wody czy napoju) - 39,8% badanych, na zakup ubrań - 32,1% badanych, jak również na zakup słodyczy - 30,1% badanych, natomiast żaden uczeń nie przeznacza otrzymanych pieniędzy na opłaty abonamentowe oraz opłaty za dodatkowe zajęcia.

Młodzież wykazuje silne pragnienie samodzielności finansowej i konsumpcji. Istotne jest, aby wspierać programy edukacyjne uczące odpowiedzialnego zarządzania finansami, co pozwoli młodzieży osiągnąć niezależność finansową.

Granie w gry, korzystanie z internetu i smartfona to nieodłączny element życia współczesnej młodzieży niosący za sobą zarówno korzyści, jak i wyzwania.

Analiza badania wykazała, że 20,3% uczniów codziennie gra na komputerze tudzież konsoli do gier, zaś 12,3% nie robi tego wcale. 35,8% badanych gra w gry na smartfonie/tablecie, 10% uczniów w ogóle nie korzysta z tego typu opcji.

20,1% uczniów codziennie korzysta z Internetu w celu wchodzenia na portale społecznościowe. 18,6% ogląda filmy na Netflix lub cda.pl. 29,8% śledzi kanały na YouTube. 20,1 % ma konto na Facebook, a 33,2% kontaktuje się ze znajomymi przez Messenger czy WhatsApp. Jednakże niewielka ilość (6%) respondentów udostępnia na portalach społecznościowych posty dotyczące swojego życia.

Szkoła odgrywa kluczową rolę nie tylko w procesie edukacyjnym, ale również w kształtowaniu kompetencji społecznych, emocjonalnych i życiowych młodych ludzi. Profilaktyka uzależnień to bardzo ważny obszar działań prowadzonych w szkole. Podtrzymywanie działań profilaktycznych prowadzonych przez psychologa, pedagogów i wychowawców w głównej mierze polega na informowaniu o zagrożeniach związanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych i możliwościach leczenia.

Należy cały czas poszerzać zakres profilaktyki. Odpowiednie programy profilaktyczne z uwzględnieniem przystosowalności do rzeczywistości, postaw i przekonań młodych ludzi, możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego przyniosą wymierne korzyści.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) w Smołdzinie została powołana w celu inicjowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz podejmowania czynności do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Realizuje ona zadania zawarte w ustawie, a w szczególności:

- 1) podejmuje czynności zmierzające do objęcia leczeniem osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) przygotowuje wnioski do Sądu o orzeczenie obowiązku leczenia,
- 3) opiniuje wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w przedmiocie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z zasadami usytuowania na terenie Gminy Smołdzino miejsc sprzedaży napojów alkoholowych oraz warunków sprzedaży tych napojów,
- 3) przeprowadza kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- 4) współdziała z instytucjami oraz organizacjami społecznymi w zakresie promocji trzeźwego stylu życia oraz rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz innych uzależnień.

W 2024 roku (stan na 10.12.2024 r.) GKRPA w Smołdzinie spotkała się na **11 posiedzeniach**.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło **6 wniosków** o zdiagnozowanie problemu alkoholowego i podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu. Wystosowano **18 zaproszeń** na posiedzenie zespołu ds. motywowania do leczenia, do osób wobec których wystąpiło uzasadnione podejrzenie o nadużywanie alkoholu i do osób u których kontynuowano prowadzone postępowania. Zespół ds. motywowania do leczenia przeprowadził z **5 osobami** rozmowy interwencyjno - motywujące oraz pogadanki na temat szkodliwości oraz zagrożeń związanych z nadmiernym spożywaniem alkoholu wobec, których prowadzono postępowanie w celu zdiagnozowania uzależnienia. Przeprowadzono rozmowy z **2 członkami rodzin. 6 osób** skierowano do biegłych sądowych celem wykonania diagnozy i wydania opinii w przedmiocie uzależnienia. Komisja wystąpiła do Sądu Rejonowego z wnioskami o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec **4 osób**.

Ponadto upoważnieni członkowie GKRPA dokonali kontroli przestrzegania zasad i warunków sprzedaży w **6 placówkach** prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Celem kontroli było sprawdzenie przestrzegania przez sprzedawców przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W trakcie kontroli nie stwierdzono rażącego naruszenia prawa.

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

Tabela 4. Statystyka zdarzeń drogowych na terenie Gminy Smołdzino w latach 2022 - 2024 (stan na 30.11.2024 r.)

Lp.	Zdarzenie drogowe	2022	2023	2024
1.	Liczba wypadków	3	0	0
2.	Liczba zabitych	1	0	0
3.	Liczba rannych	2	0	0
4.	Liczba kolizji	3	4	13
5.	Liczba zatrzymanych kierowców będących pod wpływem alkoholu, czy innych nielegalnych substancji psychoaktywnych	5	2	5

Źródło: Posterunek Policji w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej

III. Cel Programu

Głównym celem Programu jest ograniczenie, eliminowanie i łagodzenie zagrożeń społecznych, w tym szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających ze spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Smołdzino. Spośród celów szczegółowych nacisk kładzie się na następujące działania:

- podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców na temat rosnącego zagrożenia rozwojem alkoholizmu, narkomanii, uzależnień behawioralnych,
- rozszerzenie dostępu do oferty pomocowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnień behawioralnych,
- tworzenie dla dzieci i młodzieży oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego, poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych.

IV. Zadania Programu oraz wskaźniki ich realizacji

Program będzie realizowany poprzez następujące zadania:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz członków ich rodzin.

Sposoby realizacji:

- 1) Podejmowanie działań przez GKRPA w celu zobowiązania osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego.
- 2) Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu.
- 3) Finansowanie kosztów badań i sporządzania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wydawanych przez biegłych sądowych.
- 4) Pokrywanie kosztów sądowych i komorniczych w związku z przekazaniem wniosku do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.
- 5) Współpraca z placówkami służby zdrowia i ośrodkami leczenia uzależnień w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.
- 6) Współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej.
- 7) Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno - informacyjnych.
- 8) Zakup materiałów biurowych i wyposażenia na potrzeby GKRPA.
- 9) Szerokie informowanie mieszkańców Gminy Smołdzino o możliwościach skorzystania z pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej i prawnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych uzależnień poprzez rozpowszechnianie informacji.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

Sposoby realizacji:

- 1) Zabezpieczenie pomocy terapeutycznej i psychologicznej oraz prawnej osobom z problemem alkoholowym, narkotycznym i innymi uzależnieniami oraz ich rodzinom.
- 2) Finansowanie zajęć socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z grup ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
- 3) Finansowanie i współfinansowanie półkolonii, koloni, obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym/ problemem przemocy, zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 4) Prowadzenie edukacji w zakresie problematyki alkoholowej, narkotyków i innych uzależnień poprzez rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (broszury, ulotki).
- 5) Finansowanie programów psychoterapeutycznych i terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, jak również osób współuzależnionych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.

Sposoby realizacji:

- 1) Dofinansowanie różnych form zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, działalności profilaktycznej, wychowawczej i edukacyjnej, w tym programów profilaktycznych, zajęć edukacyjno – rozwojowych oraz specjalistycznych form pomocy psychologicznej.
- 2) Finansowanie zajęć socjoterapeutycznych lub opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z grup ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
- 3) Finansowanie i współfinansowanie profilaktycznych i terapeutycznych form wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin wymagających wsparcia, zagrożonych wykluczeniem społecznym/problemem przemocy.
- 4) Dofinansowywanie programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych.
- 5) Organizacja oraz dofinansowanie lokalnych imprez, akcji oraz działań profilaktycznych.
- 6) Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych, w tym udział w kampaniach edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu, narkotyków oraz innych uzależnień.
- 7) Wspieranie i prowadzenie działań promujących trzeźwość i wolność od wszelkich uzależnień, w tym behawioralnych.
- 8) Finansowanie zakupów i prenumeraty czasopism, plakatów, broszur, filmów oraz innych materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktycznej.
- 9) Organizacja konkursów o tematyce antyalkoholowej, antynarkotykowej oraz dotyczących uzależnień behawioralnych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień.

Sposoby realizacji:

- 1) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych i innych podmiotów realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii na rzecz mieszkańców Gminy Smóldzino.
- 2) Podnoszenie kompetencji (finansowanie szkoleń i kursów) różnych grup zawodowych w zakresie profilaktyki uzależnień (wraz z finansowaniem kosztów dojazdu).

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Sposoby realizacji:

- 1) Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży, sprawdzające przestrzeganie przepisów Ustawy.

- 2) Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych w zakresie naruszania art. 13¹ i 15 Ustawy.
- 3) Wdrażanie działań z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych, w tym organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych i ich pracowników.
- 4) Podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy, dotyczących zasad reklamy i promocji napojów alkoholowych, prowadzonej na terenie Gminy Smołdzino oraz zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym i nieletnim.
- 5) Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów, określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wskaźniki:

- Liczba osób korzystających z konsultacji.
- Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych.
- Liczba podmiotów zaangażowanych w realizację programów.
- Liczba osób uczestniczących w programach profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.
- Liczba osób doświadczających przemocy objętych opieką.
- Liczba osób poinformowanych o możliwości radzenia sobie z problemem uzależnienia, liczba osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.
- Liczba osób, które zostały skierowane do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zobowiązanie do leczenia w zakładzie leczenia odwykowego.
- Liczba osób przeszkolonych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.

V. Realizatorzy Gminnego Programu

Zadania wynikające z Gminnego Programu będą realizowane przez Urząd Gminy Smołdzinie – Pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii we współpracy z Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz szkołami, organizacjami pozarządowymi, placówkami i służbami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień.

Na poziomie lokalnym pomoc dla osób i rodzin dysfunkcyjnych z powodu nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych prowadzona jest we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, Posterunkiem Policji w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej, Sądem Rejonowym w Słupsku, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Słupsku, Poradnią Terapii Uzależnień przy SPSP ZOZ w Słupsku, kuratorami zawodowymi i społecznymi.

Policja, Prokuratura oraz Sąd realizują zadania z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach swoich kompetencji.

Institucja kultury, placówki oświatowo – wychowawcze oraz organizacje pozarządowe realizują pozalekcyjne, programy dotyczące profilaktyki uzależnień, adresowane do wszystkich grup wiekowych.

VI. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zwrotu kosztów podróży służbowej

- 1) Członkom Komisji za udział w posiedzeniu Komisji, przysługuje wynagrodzenie w wysokości 165,00 zł brutto.
- 2) Podstawę do naliczenia wypłaty członkom Komisji stanowi obecność na posiedzeniu potwierdzona własnoręcznym podpisem na liście obecności.
- 3) Wypłata wynagrodzenia następuje po zatwierdzeniu listy wynagrodzeń przez Wójta Gminy oraz Skarbnika w kasie Urzędu lub przelewem na rachunek bankowy do ostatniego dnia każdego miesiąca, jednak nie później niż do 10 następnego miesiąca za miesiąc poprzedni.

4) W przypadku poniesienia przez członków Komisji kosztów podróży służbowej przysługuje zwrot kosztów podróży według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych na terenie kraju.

VII. Źródło finansowania

Źródłem finansowania zadań Programu są środki pochodzące z opłat z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz z części opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym.

Plan wydatków określony i zabezpieczony został w budżecie Gminy Smołdzino na 2025 rok zgodnie z poniższą klasyfikacją:

Dział 851 - Ochrona zdrowia

Rozdział 85153 – Przeciwdziałanie narkomanii – **2.000,00 zł**

Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi – **71.425,00 zł**

VIII. Monitoring i ewaluacja

Realizacja Programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi, mającemu na celu stałą poprawę efektywności i szybkości realizacji na zaistniałe zjawisko alkoholizmowi.

Zebrane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie Programu w przyszłości.

Do dnia 30 czerwca 2026 roku Wójt Gminy Smołdzino przedstawi Radzie Gminy sprawozdanie (raport) z wykonania Gminnego Programu.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art.4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) i art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii.

Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Program określa propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków i innych uzależnień. Program adresowany jest do całej społeczności mieszkańców Gminy Smóldzino, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych, osób współuzależnionych, osób z grup ryzyka, dzieci i młodzieży, a także osób zajmujących się problemami uzależnień. Głównym zadaniem wynikającym z programu jest stworzenie warunków służących zmniejszeniu szkód społecznych i ekonomicznych związanych z nadużywaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz innych uzależnień, a także zapobieganiu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu uzależnionych i współuzależnionych mieszkańców Gminy.

Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z części opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym.

Gminny Program na 2025 rok został opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy.

W związku z powyższym podjęcie ww. uchwały należy uznać za zasadne.